

Posudek školitelky na bakalářskou práci Nely Bukáčkové *Zpodobení pekla ve Věčném pekelném žaláři a v Písních o čtyřech posledních věcech člověka*

Nela Bukáčková si pro bakalářskou práci vybrala téma, které je náročné již svou výsostně interdisciplinární povahou: peklo je nejen poměrně frekventovaným motivem křesťanského (evropského) písemnictví a kultury starších dob vůbec, ale především náboženskou kategorií nadkřesťanského charakteru, tedy předmětem studia také četných disciplín teologických a religionistických a – zejména jako kategorie tzv. lidové či laické zbožnosti – rovněž kulturně či sociologicky orientovaných disciplín historické vědy. Autorka bakalářské práce však na takto široký interdisciplinární záběr vědomě rezignovala a svůj pokus o literárněvědně pojatou analýzu dvou vybraných českých textů z druhé poloviny 17. století zasadila „pouze“ do stručně nastíněného kontextu pojetí pekla v evropské křesťanské kultuře od biblických počátků po raný novověk, jak jí to umožnily vybrané odborné tituly, zejména knižní monografie Petera Dinzelbachera, Jeana Delumeaua a Alice K. Turnerové. Nutno přiznat, že jedním z hlavních kritérií tohoto výběru sekundární literatury byly jazykové kompetence N. Bukáčkové, tj. její dostupnost v češtině. Jistým deficitem bakalářské práce přitom také zůstala skutečnost, že její autorka nereflektuje rozličná metodologická východiska prací, z nichž vychází, ani jejich rozdílný žánrový charakter (např. kniha Alice K. Turnerové je textem spíše popularizačního charakteru). Další určitou slabinou těchto úvodní kapitol bakalářské práce N. Bukáčkové je, že mnohé jejich části zůstaly spíše v podobě rešeršních výpisků.

Poměrně krátký časový limit daný pro vypracování bakalářské práce vedl N. Bukáčkovou k tomu, že rezignovala na časově náročnou heuristickou fázi shromažďování nového, v české literární vědě dosud nereflektovaného materiálu. Místo toho si k analýze vybrala dva již edičně zpřístupněné české texty ze druhé poloviny 17. století, které navíc prošly v dějinách bádání o českém písemnictví raného novověku radikálním přehodnocením: od jejich prvotního výkladu coby exemplárního dokladu českého pobělohorského literárního i jazykového úpadku, křiklavého nevkusu „stylu copu a paruky“ a jeho až zvrácené záliby v naturalisticky líčených bizarnostech dospěla česká literární historie k jejich protikladně kladnému, a v případě *Písně o pekle* z cyklu *Čtyř písní o posledních věcech člověka* dokonce až vysoce pozitivnímu ohodnocení jako zajímavého literárního díla, jež brilantně využívá postupy a prostředky barokní poetiky. Škoda, že se tuto skutečnost v příslušné části bakalářské práce autorce nepodařilo lépe zdůraznit.

Dnes již není nikterak třeba v apologii české barokní literatury pokračovat, a proto se N. Bukáčková mohla zaměřit na analýzu a interpretaci vybraných textů. Jako základní téma si přitom vybrala prostorové zpodobení pekla. Literárně teoretickým východiskem se pro ni staly práce Daniely Hodrové o poetice míst z 90. let 20. století, a opět to byla především časová tíseň, co autorce bakalářské práce znemožnilo reflektovat též další, novější teoretickou literaturu, a to nejen tituly inspirované tzv. spacial turn. Ke slabším partiím bakalářské práce N. Bukáčkové však bohužel patří také její analytická část, v níž mnohdy zůstala analytická práce s textem spíše jen naznačena či byla představena pouze v počáteční až zárodečné fázi.

Hodnocení pravopisné složky bakalářské práce Nely Bukáčkové a její jazykovou redakci ponechávám vzhledem ke specifickým studijním potřebám její autorky stranou, předpokládám však, že N. Bukáčková prokáže při ústní obhajobě své bakalářské práce standardní úroveň odborného projevu mluveného.

Vzhledem ke snaze Nely Bukáčkové vyrovnat se s náročným odborným tématem, jež si zvolila, i vzhledem k autorčině systematické dlouhodobé práci směřující k vytvoření koncizního textu

odborného charakteru, **doporučuji** její bakalářskou práci k obhajobě. S ohledem na výše uvedené deficity bakalářské práce a výhrady k ní ji navrhuji hodnotit jako **dobrou**.

V Praze 3. června 2019

Mgr. Marie Škarpová, Ph.D.